

UZASADNIENIE

Decyzją z 9.04.2021 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł., na podstawie art. 31 i art. 7, art. 44 ust.1 pkt 2a ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.), stwierdził brak podstaw do podjęcia emerytury wojskowej na rzecz L. W.. Wojskowy organ emerytalny argumentował, że z dniem 31.05.2013 r. została wstrzymana wypłata emerytury wojskowej na rzecz ubezpieczonego na jego wniosek z 15.05.2013 r. z uwagi na okoliczność, że ZUS podjął wypłatę emerytury od 1.03.2013 r. Zdaniem (...) w związku z tym, że nadal ubezpieczony pobiera emeryturę z ZUS należało, w oparciu o w/w powołane przepisy, postanowić, jak w sentencji.

(decyzja k. 255 akt (...))

Odwołanie od w/w decyzji złożył L. W., wnosząc o jej zmianę poprzez podjęcie wypłaty emerytury wojskowej i wypłacanie tej emerytury w zbiegu z emeryturą wypłacaną z ZUS. Uzasadniając swoje roszczenie odwołujący powołał się na wyroki SN z 24.01.2019 r. oraz wyrok SN z 25.01.2019 r. I UK 426/17, wskazując, że SN w tych wyrokach stwierdził, że sytuacja emerytowanych żołnierzy powołanych do służby przed 1.01.1999 r. jest identyczna jak żołnierzy powołanych do służby po 1.01.1990 r. i w związku z tym mają również prawo do pobierania dwóch świadczeń jednocześnie z ZUS i z tytułu służby wojskowej, tj. do pobierania dwóch emerytur wypracowanych niezależnie od siebie pomimo przekroczenia progu 75% naliczenia łącznie dwóch świadczeń.

(odwołanie k. 4-6)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wojskowy organ emerytalny wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko z zaskarżonej decyzji. Pozwany zaznaczył, że wnioskodawca pozostawał w służbie prze 2.01.1999 r. i miał doliczone okresy przypadające po zwolnieniu ze służby, których doliczenie wpłynęło na zwiększenie podstawy jej wymiaru. Wojskowy organ emerytalny podniósł, iż nie zgadza się z argumentacją strony skarżącej, albowiem w powołanym przez odwołującego orzeczeniu I UK 426/17, SN wskazał, że nie wszyscy żołnierze, którzy pozostawali – jak wnioskodawca – w służbie przed 2.01.1999 r. mogą faktycznie zrealizować uprawnienie do wykorzystania cywilnej wysługi emerytalnej, a za właściwy kierunek wykładni art. 95 ust.1 i 2 ustawy emerytalnej SN uznał taki, z którego wynika, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18 e ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emerytury wojskowej. Pozwany zaznaczył, że w sytuacji wykorzystania w stażu cywilnego w emeryturze wojskowej, nie ma możliwości jego ponownego wykorzystania w emeryturze z powszechnego systemu emerytalnego, ani też częściowego wykorzystania w tej emeryturze, tj. w części, w której nie wpłynął on na zwiększenie świadczenia powoda. Dodatkowo pozwany podniósł, że ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie zawiera przepisu, który pozwałaby na wyłączenie okresów, już raz zaliczonych do stażu emerytalnego w celu uzyskania emerytury wojskowej, ale też podwyższenia jej wysokości, aby tych samych okresów „użyć” w celu uzyskania drugiej emerytury, tj. pobierania dwóch świadczeń (tak wyrok SA w Poznaniu z 13.06.2018 r., III AUa 390/17). W konkluzji pozwany wniósł jak w petitum.

(odpowiedź na odwołanie k. 8-9)

Na rozprawie z 16.08.2022 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie – wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik (...) wniósł o jego oddalenie.

(e-prot. z 16.08.2022 r.: 00:01:03, 00:02:14)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. W. urodził się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

Wnioskodawca pełnił służbę w Wojsku Polskim w okresie od 25.10.1966 r. do 4.02.1988 r., w tym od 25.10.1966 r. do 16.10.1968 r. zasadniczą służbę wojskową, a od 17.10.1968 r. do 4.02.1988 r. zawodową służbę wojskową.

(okoliczności niesporne, a nadto kwestionariusz dla celów wojskowego zaopatrzenia emerytalnego k. 1-3 akt (...), zaświadczenie k. 8 akt (...), zaświadczenie z 2.09.2013 r. k. 205 akt (...))

Wnioskodawca posiada prawo do emerytury wojskowej przyznane decyzją z dnia 9.01.1989 r., w której ustalono, że emerytura za 23 lata wysługi wynosi 64% podstawy wymiaru.

(decyzja k. 11 akt (...))

Po zakończonej służbie wojskowej wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu cywilnym i opłacał z tego tytułu należne składki emerytalne do ZUS.

(okoliczność niesporna)

Na mocy decyzji z 18.01.2005 r. (...) w Ł., na podstawie przepisów ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2004 r., Nr 8, poz. 66), zmieniło wysokość emerytury wojskowej wnioskodawcy i po doliczeniu cywilnych okresów zatrudnienia po zakończeniu służby wojskowej, tj. okresów: od 2.05.1988 r. do 18.03.1989 r., od 5.04.1989 r. do 16.01.2000 r., od 27.01.2000 r. do 30.09.2004 r., zwiększyło procentowy wymiar świadczenia do 75%. Ustalenie wysokości świadczenia nastąpiło przy udziale procentowego wymiaru emerytury i przy zachowaniu zasady nie przekraczania 75 % podstawy wymiaru.

(zestawienie – wysługa emerytalna k. 135 akt (...), decyzja k. 137 akt (...), złącznik do decyzji k. 136 akt (...))

Na mocy decyzji z 8.05.2013 r. ZUS I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego od 1.03.2013 r.

(okoliczność niesporna)

W dniu 15.05.2013 r. odwołujący złożył do (...) wniosek o wstrzymanie wypłaty wojskowej emerytury z dniem 31.05.2013 r., ponieważ decyzją ZUS I Oddział w Ł. zostało mu przyznane prawo do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego od 1.03.2013 r. w wysokości 2703,95 zł, które jest dla niego korzystniejsze.

(wniosek z 15.05.2013 r. k. 182 akt (...))

W związku z powyższym z dniem 31.05.2013 r. (...) w Ł. wstrzymało wypłatę emerytury wojskowej na rzecz ubezpieczonego na mocy decyzji z 1.08.2013 r.

(okoliczność niesporna, a nadto pismo (...) z 20.05.2013 r. k. 187 akt (...), decyzja z 1.08.2013 r. k. 204 akt (...), decyzja z 23.07.2014 r. k. 223 akt (...))

W dn. 9.06.2020 r. wnioskodawca złożył do (...) wniosek o ponowne określenie procentowego wymiaru i wysokości świadczenia emerytalnego tylko i wyłącznie za okres pełnionej czynnej służby wojskowej, z wyłączeniem stażu „cywilnego”.

(wniosek z 9.06.2020 r. k. 239 akt (...))

Decyzją z 6.07.2020 r. (...) w łodzi odmówiło ponownego przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości, argumentując, że ustawa z 10. (...) o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.) nie zawiera przepisu, który pozwalałby na wyłączenie okresów już raz zaliczonych do stażu emerytalnego w celu uzyskania emerytury wojskowej albo też podwyższenia jej wysokości, aby tych samych okresów „użyć” w celu uzyskania drugiej emerytury, tj. pobierania dwóch świadczeń (tak wyrok SA w Poznaniu z 113.06.2018 r., III AUa 390/17). (...) dodatkowo podało, że wspólnym mianownikiem uzasadniającym ewentualne prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego.

(decyzja k. 240 akt (...))

Wnioskodawca złożone od w/w decyzji odwołanie skutecznie cofnął, wobec czego Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z 27.10.2020 r. umorzył postępowanie w sprawie VIII U 2039/20.

(odwołanie k. 242-243 akt (...), odpowiedź na odwołanie k. 244-245 akt (...), pismo procesowe z oświadczeniem o cofnięciu odwołania k. 249 akt (...), postanowienie z 27.10.2020 r. k. 250 akt (...))

Decyzją z 19.02.2021 r. ZUS I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 22.01.2021 r., odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia emerytury powołując się na art. 5 i 6 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.). ZUS wskazał, że okresów czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresów jej równorzędnych albo okresów zastępczych form tej służby nie uwzględnia się przy ustaleniu prawa do emerytury i renty oraz obliczania ich wysokości, jeżeli z ich tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2. W konkluzji Zakład odmówił uwzględnienia do stażu pracy okresu odbywania służby wojskowej, ponieważ ubezpieczony ma ustalone prawo do emerytury wojskowej.

(decyzja k. 253 akt (...))

W dn. 19.03.2021 r. ubezpieczony złożył do Dyrektora (...) wniosek, w którym - z uwagi na odmowę zaliczenia do okresów składkowych przez ZUS okresu pełnienia służby wojskowej od 25.10.1966 r. do 4.02.1988 r. mocą w/w decyzji z 19.02.2021 r. - wniósł o podjęcie wypłaty emerytury wojskowej przez (...).

(wniosek z 19.02.2021 r. k. 254 akt (...))

W efekcie rozpoznania w/w wniosku pozwany wojskowy organ emerytalny wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję z 9.04.2021 r., mocą której, na podstawie art. 31 i art. 7, art. 44 ust.1 pkt 2a ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.) stwierdził brak podstaw do podjęcia emerytury wojskowej na rzecz L. W.. Wojskowy organ emerytalny argumentował, że z dniem 31.05.2013 r. została wstrzymana wypłata emerytury wojskowej na rzecz ubezpieczonego na jego wniosek z 15.05.2013 r. z uwagi na to, że ZUS podjął na jego rzecz wypłatę emerytury od 1.03.2013 r. Zdaniem (...) w związku z tym, że nadal ubezpieczony pobiera emeryturę z ZUS należało w oparciu o w/w powołane przepisy, postanowić jak w sentencji.

(decyzja k. 255 akt (...))

ZUS uwzględnił wnioskodawcy do stażu emerytalnego następujące okresy składkowe i nieskładkowe:

- od 2.07.1965 r. do 21.10.1966 r. – okres składkowy,

- od 2.05.1988 r. do 18.03.1989 r. – okres składkowy,
- od 5.04.1989 r. do 30.07.1995 r. okres składkowy,
- od 31.07.1995 r. do 4.08.1995 r. okres nieskładkowy,
- od 5.08.1995 r. do 16.01.2000 r. okres składkowy,
- od 17.01.2000 r. do 26.01.2000 r. okres nieskładkowy,
- od 27.01.2000 r. do 31.03.2005 r. okres składkowy,
- od 18.08.2008 r. do 17.02.2009 r. okres składkowy,
- od 13.05.2010 r. do 31.12.2010 r. okres składkowy,
- od 8.02.2011 r. do 1.03.2011 r. okres składkowy,
- od 1.04.2011 r. do 8.04.2011 r. okres składkowy,
- od 1.05.2011 r. do 28.02.2013 r. okres składkowy,
- od 1.03.2013 r. do 8.06.2015 r. okres składkowy,
- od 1.07.2015 r. do 30.09.2016 r. okres składkowy,
- od 1.10.2016 r. do 31.12.2016 r. okres składkowy,
- od 1.01.2017 r. do 31.07.2017 r. okres składkowy.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury z ZUS zostały uwzględnione wynagrodzenia za okresy składkowe: od 1.01.1995 r. do 30.07.1995 r., od 5.08.1995 r. do 16.01.2000 r., od 27.01.2000 r. do 31.12.2004 r., a także okresy nieskładkowe od 31.07.1995 r. do 4.08.1995 r.

(zaświadczenie z ZUS z 2.11.2021 r. k. 16)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których treści strony nie kwestionowały, a i Sąd nie znalazł powodów by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W rozpoznawanej sprawie odwołujący się domagał się podjęcia wypłaty świadczenia emerytalnego z (...), zawieszono z uwagi na zbieg prawa do tego świadczenia z emeryturą ZUS.

Istotą sporu było jednak głębsze zagadnienie prawne - a mianowicie ustalenie, czy organ rentowy dokonał prawidłowej interpretacji przepisów ustawy emerytalnej w zakresie wydania decyzji o zawieszeniu wypłaty przyznanej ubezpieczonemu emerytury wojskowej.

Sąd Okręgowy miał na uwadze, że wysokość emerytury wojskowej ubezpieczonego, została ustalona na podstawie art. 53 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 520 ze zm.; powoływana dalej także jako: ustawa emerytalna).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 wojskowej ustawy emerytalnej, kwota emerytury bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 25 ustawy, nie może przekraczać 75% podstawy wymiaru emerytury.

W przypadku wnioskodawcy wysługa emerytalna z tytułu służby wojskowej, bez doliczenia cywilnych okresów zatrudnienia po zakończeniu tej służby, wynosiłaby jedynie 64%. Prawo do emerytury wojskowej ubezpieczony nabył na mocy decyzji z 9.01.1989 r.

Jednocześnie Sąd zważył, że niespornym było to, że ubezpieczony nabył prawo do dwóch świadczeń - emerytury z Wojskowego Biura Emerytalnego, jak i emerytury powszechnej wypłacanej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Z kolei art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. ze zm.; powoływana dalej także jako: ustawa emerytalna) stanowi, że w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Ustęp 2 art. 95 ostatnio powołanej ustawy określa wyjątki od tej zasady. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a wojskowej ustawy emerytalnej (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.), a od dnia 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.).

Sąd Okręgowy zważył, że wnioskodawca po zakończeniu służby wojskowej, aż do 31.07.2017 r. był aktywny zawodowo. Z analizy dokumentacji zawartej w aktach emerytalnych z W.B.E. wynika, że doliczenie okresów zatrudnienia cywilnego po zakończeniu służby wojskowej: od 2.05.1988 r. do 18.03.1989 r., od 5.04.1989 r. do 16.01.2000 r., od 27.01.2000 r. do 30.09.2004 r., skutkowało zwiększeniem procentowego wymiaru świadczenia do 75%, przy zachowaniu w/w zasady nie przekraczania 75 % podstawy wymiaru.

Zgodnie z art. 40 ust. 4 wojskowej ustawy emerytalnej, nie ulega zmniejszeniu emerytura, jeżeli wynosi ona 75% podstawy jej wymiaru (bez uwzględnienia 15% dodatku do emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową).

Rozpoznając merytorycznie zasadność odwołania w niniejszej sprawie, w pierwszej kolejności należy podkreślić, że utrwalony w orzecznictwie jest pogląd w myśl, którego w polskim systemie zabezpieczenia społecznego zasadą jest wypłata jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez ubezpieczonego), jeżeli ma miejsce zbieg prawa do różnych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11, OSNP 2013/7-8/91; z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13, LEX nr 1394110 czy wyrok tego Sądu z dnia 18 kwietnia 2018 r., II UK 62/17, OSNP 2018/12/162).

Od zasady tej istnieją wyjątki, jednakże, zdaniem Sadu Okręgowego, nie występują one w niniejszej sprawie.

Takie stanowisko zostało także zajęte przez Marszałka Sejmu RP oraz Prokuratora Generalnego w postępowaniu wywołanym przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie SK 30/17, w którym Trybunałowi przedstawiono do zbadania zgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) w zakresie, w jakim wyłącza możliwość pobierania świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i z systemu powszechnego przez osoby, które pełniły zawodową służbę wojskową przed 1 stycznia 1999 r. oraz miały ustalone prawo do świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych przed 1 października 2003 r., z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny umarzając w/w postępowanie w sprawie postanowieniem z dnia 20 lutego 2019 r. miał na uwadze, że sformułowane w sprawie zarzuty dotyczyły sposobu ustalenia wysokości wypłacanego

skarżącemu ostatecznie świadczenia emerytalnego i nie miały bezpośredniego związku z treścią regulacji ustawowej zakwestionowanej przez skarżącego.

Sąd Okręgowy zważył również, że w n/n sprawie należy także mieć na uwadze, że ubezpieczony, który po otrzymaniu emerytury wojskowej podjął zatrudnienie "cywilne" i z tego tytułu podlegał pracownikemu ubezpieczeniu społecznemu z całą pewnością nie został wprowadzony w błąd, czy też zaskoczony przez prawodawcę, skoro zarówno przepis art. 95 ustawy emerytalnej, jak i przepis art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej już wówczas obowiązywały i regulowały jego sytuację.

Ponadto Sąd miał na uwadze, że również Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzjach z dnia 11 grudnia 2018 r., nr (...) (LEX nr 2626955) i nr (...) (LEX nr 2627060) uznał uprawnienie Państwa Członkowskiego do samodzielnego kształtowania systemu zabezpieczenia społecznego, w tym wprowadzenia zasady wypłaty jednego świadczenia, w myśl której, skarżącemu nie można było przyznać jednocześnie dwóch świadczeń, nie znajdując przy tym podstaw do ingerencji w obowiązujące prawo krajowe w tym zakresie.

Uwzględniając motywację wnioskodawcy, która skłoniła go do złożenia wniosku z 19.03.2021 r., skutkującego wydaniem zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji z 9.04.2021 r., a mianowicie decyzję ZUS z 19.02.2021 r. o odmowie ponownego przeliczenia emerytury z uwzględnieniem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy, Sąd Okręgowy zważył również, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2019 r., I UK 155/18 (LEX nr 2642425) trafnie wyjaśnił, że z imperatywnych, tj. bezwzględnie obowiązujących dyspozycji art. 5 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach jednoznacznie wynika, że odbytych okresów służby mundurowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 i art. 11 tej ustawy nie uwzględnia się przy ustaleniu prawa i wysokości powszechnej ("cywilnej") emerytury, jeżeli z ich tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych (w tym emerytalnych) na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych, którym zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy emerytalne świadczenia "cywilne" przysługują wyłącznie wtedy, gdyby nie spełnili lub utracili oni prawo ewidentnie korzystniejszego zaopatrzenia służb mundurowych. W tym imperatywnym zakresie utrwalila się jednolita wykładnia sądowa, że nie ma żadnych podstaw prawnych do wliczenia okresu służby mundurowej ("po raz drugi") przy ustaleniu świadczeń cywilnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co w obowiązującym porządku prawnym oznacza, że prawo i wysokość emerytury "cywilnej" oraz emerytury "mundurowej" ustala się odrębnie według reguł ustawy o emeryturach lub rentach albo na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu służb mundurowych. Następnie osoba, której ustalono oba takie niezależne świadczenia nie tyle "zrzeka się" jednego z nich, ale może dokonać wyboru tego, które jest wyższe lub korzystniejsze (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 22 maja 2012 r., III UK 104/11, LEX nr 1619705 lub 12 lipca 2012 r., II UK 326/11, LEX nr 1274973 oraz oparte na nich postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2013 r., II UK 254/12, LEX).

Skarżący domagając się wypłaty obu emerytur pomija całkowicie to, że przez wiele lat korzystał z emerytury wojskowej, którą uzyskał z "bezskładkowego" zaopatrzenia emerytalnego i którą pobierał bez względu na to, że po zakończeniu służby w wojsku polskim pozostawał przez wiele lat w zatrudnieniu cywilnym, z którego ustalono mu następnie w ZUS emeryturę "cywilną" według reguł właściwych dla świadczeń nabywanych na podstawie i na warunkach określonych w bezwzględnie obowiązujących przepisach ustawy o emeryturach i rentach. Należy podkreślić, że skarżący żadnego z przysługujących mu odrębnie świadczeń nie "zrzeka się", ani też ich nie traci, jak i z żadnego z nich "nie rezygnuje", ale dokonuje wyboru jednej ze zbiegających się ("niezależnych") emerytur (art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach). Nie ma przy tym ani konstytucyjnych, ani ustawowych podstaw prawnych do "dwukrotnego" zaliczenia tego samego okresu służby mundurowej przy ustalaniu prawa do emerytury "mundurowej" lub emerytury "cywilnej", z których skarżący może wybrać tylko jedno świadczenie (art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Powyższa zasada dotyczy również zbiegu prawa do emerytury/renty z powszechnego zabezpieczenia społecznego z prawem do emerytury wojskowej, jakkolwiek z wyłączeniem określonych przypadków, m.in. kiedy emerytura mundurowa została obliczona według zasad określonych w art. 15a wojskowej ustawy emerytalnej, przy czym powołany w przepisie art. 15a wyjątek dotyczy ustalania wysokości emerytury dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby zawodowej po dniu 1 stycznia 1999 r. Zatem przepis ten nie ma zastosowania do obliczenia

emerytury mundurowej dla funkcjonariusza, który został powołany do służby przed 1 stycznia 1999 r., a tym samym nie stanowi wyjątku o którym mowa w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej.

Dodać należy, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych i zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych są bezwzględnie obowiązujące. Wobec jednoznacznego brzmienia art. 95 ustawy emerytalnej i art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej, brak podstaw do zastosowania interpretacji słusnościowej, prowadzonej w interesie ubezpieczonych.

W ocenie Sądu, przyjęcie że prawo do pobierania dwóch emerytur, to jest emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i emerytury mundurowej, przysługuje również funkcjonariuszowi, który został przyjęty do służby przed 1 stycznia 1999 r. i którego emerytura mundurowa została obliczona bez uwzględnienia cywilnego stażu emerytalnego - jest sprzeczne z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, jak również z analogicznym art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej, które to przepisy jednoznacznie definiują, kiedy emeryt mundurowy może pobierać dwa świadczenia z odrębnych systemów ubezpieczeń.

Dotychczasowe przepisy - w przypadku zbiegu uprawnień do świadczenia mundurowego ze świadczeniami z (...) bazują na zasadzie pobierania jednego świadczenia.

Sąd Okręgowy zważył, że zagadnienie związane ze zbiegiem prawa do świadczeń z ubezpieczenia powszechnego i zaopatrzenia wojskowych było przedmiotem rozważań judykatury. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11 wskazał, że zasada pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w wojskowej ustawie emerytalnej.

Z kolei w wyroku z dnia 24 maja 2012 r., II UK 261/11, Sąd Najwyższy stwierdził, że ubezpieczony uprawniony do świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i pobierający to świadczenie nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia i prawo to zostało mu przyznane. Prawo do otrzymywania jednego świadczenia wynika wprost z przepisów. Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia.

Szczegółowo do omawianej kwestii odniósł się również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 4 października 2013 r., III AUa 114/13. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wskazał, między innymi, że "przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1609) wprowadzono, z dniem 1 października 2003 r. zasadę, zgodnie z którą osobie, która ma ustalone prawo do emerytury mundurowej z uwzględnionymi okresami zarówno zawodowej służby, jak i okresami podlegania ubezpieczeniom społecznym (okresami składkowymi i nie składkowymi) nie przysługuje prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym do tej grupy świadczeniobiorców nie stosuje się generalnej zasady polskiego systemu emerytalnego, zgodnie z którą (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Nowelizacja oznacza, że osoba pobierająca emeryturę mundurową, jeżeli spełnia ogólne warunki do uzyskania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to znaczy posiada, w przypadku mężczyzny, co najmniej 25-letni okres składkowy i osiągnęła 65 lat, będzie mogła wystąpić o przyznanie emerytury z FUS. W razie przyznania tej emerytury, wypłata emerytury mundurowej zostanie wstrzymana. W ten sposób również do tej grupy świadczeniobiorców stosowana będzie ogólna zasada, zgodnie z którą w razie zbiegu uprawnień do dwóch świadczeń, zainteresowanemu przysługuje prawo wyboru świadczenia". Sąd Apelacyjny w Gdańsku powołał się na również na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r., I UK 390/11, w którym wskazano, że zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości (art. 32 Konstytucji RP).

Warto także wskazać, że również Sąd Apelacyjny w Szczecinie w orzeczeniu z dnia 23 kwietnia 2020 r., III AUa 626/19, wyraził stanowisko, że prawo do otrzymywania wyłącznie jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego

jest trwale usankcjonowane. Sąd ten stwierdził, że zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i analogiczny art. 7 ustawy z 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym wojskowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z FUS nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia, i odwrotnie. Sąd Apelacyjny zwrócił dodatkowo uwagę na treść art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że z zasady świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują ubezpieczonym - w przypadku spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli wszystkim ubezpieczonym spełniającym ustawowe warunki, bez wyjątku. Z treści art. 2 ust. 2 wynika natomiast, że świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom, ale tylko wtedy, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób. Sąd Apelacyjny w Szczecinie w powyższym wyroku stwierdził, że rozdzielenie systemów ubezpieczeniowego i zaopatrzeniowego funkcjonariuszy służb mundurowych pozwala na to, aby każdy z tych systemów realizował osobno zobowiązania wobec żołnierzy zawodowych i bez związku z systemem powszechnym, przy zachowaniu zasady, że za ten sam okres ubezpieczenia emerytalnego nie mogą jednocześnie przysługiwać dwa świadczenia emerytalne (art. 5 ust. 2a ustawy emerytalnej). Wyjaśnił następnie, że semantyka pojęcia zbieg oznacza miejsce zetknięcia się lub złączenia czegoś. Jeżeli pojęcie zbieg świadczeń będziemy odczytywać semantycznie, to oznacza, że w przypadku uznania zbiegu świadczeń będzie istniał jakiś element zbieżny, łączący oba świadczenia i ten element zbieżny musi odnosić się do przedmiotu jakim jest świadczenie, nie zaś podmiotu któremu świadczenia przysługują (mowa bowiem o zbiegu świadczeń, nie zbiegu ubezpieczonych). Takim punktem styczności mogą być tożsame okresy warunkujące przyznanie dwóch świadczeń.

Nadto Sąd miał na uwadze również powołany w odwołaniu wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, z którego wynika – na co z kolei słusznie zwrócił uwagę pozwany w odpowiedzi na pozew - że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej (art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Sąd Okręgowy podziela co do zasady, powyższe stanowiska i na gruncie rozpoznawanej sprawy, uznał zbieg prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia wojskowego w myśl art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej oraz art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej. Jednakże - ubezpieczony byłby uprawniony do pobierania emerytury w systemie powszechnym obok emerytury wojskowej tylko wtedy, gdyby nie było możliwości uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury wojskowej jego stażu ubezpieczeniowego w systemie powszechnym (stażu cywilnego). A taka sytuacja nie ma miejsca w realiach badanej sprawy z całą pewnością.

W ocenie Sądu zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej i art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji) i prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji).

Należy też podkreślić, że system ubezpieczeń społecznych nie jest systemem ekwiwalentnym i nie zawsze można oczekiwać, że środki wniesione do systemu zostaną nam zrekompensowane w formie świadczenia, czy też innej. (...) ten został skonstruowany w oparciu o zasadę solidarności społecznej i jako taki z definicji zakłada, że niektóre środki wpłacane przez uczestników systemu, będą konsumowane przez innych.

Wymaga również podkreślenia, że istniejące rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego na tle wykładni art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, została aktualnie usunięta, ponieważ Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (LEX nr 3274620) wyjaśnił, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75 % podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe

lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin).

Uzasadniając powyższy pogląd, Sąd Najwyższy w powiększonym składzie stwierdził między innymi, że wykładnia będącego przedmiotem analizy zwrotu, dokonywana z uwzględnieniem reguł gramatycznych, musi prowadzić do wniosku, że uprawnione jest zarówno przyjęcie, że w art. 95 ust. 2 chodzi wyłącznie o odesłanie do zasad, a więc jedynie do sposobów obliczenia emerytury wojskowej określonych w art. 15a i art. 18e ustawy zaopatrzeniowej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17), jak i uznanie, że owe zasady nie mogą abstrahować od dwóch odrębnych kręgów adresatów owych zasad, gdyż są one odnoszone tylko do nich, skoro unormowane w powołanych przepisach zasady obliczenia emerytur wojskowych dotyczą jedynie „żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.” oraz „żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13), natomiast z całą pewnością nie tych żołnierzy, którzy pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., gdyż zasady obliczania przysługującej im emerytury wojskowej określają art. 14 i art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, przewidujące między innymi możliwość doliczenia do wysługi emerytalnej okresów „stażu cywilnego”. To drugie stanowisko bez wątpienia zyskuje zresztą wsparcie w wykładni gramatycznej kontekstowej, która nakazuje odwołanie się do tekstu, którego część stanowi zwrot podlegający interpretacji (kontekstu), a zatem każe uwzględniać także miejsce (otoczenie), w którym ustawodawca ów zwrot umieścił. W świetle uregulowań zawartych w powołanych przepisach wspólnym mianownikiem dla wszystkich wymienionych grup żołnierzy zawodowych jest natomiast tylko maksymalna i minimalna kwota emerytury, która nie może przekroczyć 75 % podstawy jej wymiaru (art. 18 ust. 1 oraz art. 18h ust. 1), a także nie może być niższa od kwoty najniższej emerytury (art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 18h ust. 2), ale już nie przyjęte w nich reguły obliczania emerytury.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w powołanej uchwale III UZP 7/21, wątpliwości w ramach tej metody wykładni dotyczą również sposobu rozumienia art. 15a ustawy zaopatrzeniowej w zakresie, w jakim co do samych zasad obliczenia emerytury przepis ten karze stosować wyłącznie art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5, a co za tym idzie eliminuje możliwość uwzględnienia okresów „stażu cywilnego” zarówno poprzedzających służbę (art. 15 ust. 1), jak i przypadających po zwolnieniu ze służby (art. 14). Nie jest więc jasne, czy jeśli mowa o zasadach określonych w art. 15a, to chodzi tu o niemożność wykorzystania (skonsumowania) w celu zwiększenia emerytury wojskowej okresów „pracy cywilnej” tylko z tej przyczyny, że mimo potencjalnego braku przeciwwskazań wynikającego z przepisów ustawy „staż cywilny” nie będzie wykorzystany z powodu osiągnięcia kwoty emerytury wynoszącej 75 % podstawy jej wymiaru, na co będą składały się wyłącznie uwzględnione okresy służby, czy też pominięcie przez ustawodawcę w art. 15a ustawy zaopatrzeniowej art. 14 oraz art. 15 ust. 1 tej ustawy wskazuje bardziej na zamierzoną, pierwotną niemożność wynikającą z ograniczeń narzuconych przez ustawodawcę. Jak się jednak zdaje, więcej argumentów przemawia za drugim z przedstawionych wariantów interpretacyjnych. Po pierwsze, wskazuje na to posłużenie się przez ustawodawcę w art. 15a ustawy zaopatrzeniowej zwrotem „na zasadach określonych w...”, który językowo jest niemal identyczny jak użyty w art. 96 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrot „według zasad określonych w...”, przy czym ten pierwszy niewątpliwie oznacza sposób obliczenia emerytury wojskowej i jej wzrostów z pominięciem (ustawowym) okresów „stażu cywilnego”. Po drugie, jest to szczególnie widoczne w odniesieniu do zasad obliczania emerytury wojskowej określonych w art. 18e ustawy zaopatrzeniowej, które nie tylko pomijają wspomniane wcześniej art. 14 i art. 15 ust. 1 tej ustawy, ale także art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5 i przewidują własne, odrębne regulacje dotyczące samej służby wojskowej oraz okresów zaliczanych do niej i z nią równorzędnych mających wpływ na prawo i wysokość emerytury (art. 18b-18d). Po trzecie, zgodnie z obowiązującymi zasadami wykładni językowej każdy wyjątek od zasady, a takim jest (co wynika już choćby z samej treści przepisu) regulacja art. 95 ust. 2 in fine ustawy emerytalnej, powinien być wykładany ściśle.

Uwzględniając systemowe reguły wykładni, Sąd Najwyższy w powiększonym składzie stwierdził z kolei, że wykładnia ta w pierwszej kolejności może posłużyć potwierdzeniu obowiązywania w polskim prawie zabezpieczenia społecznego zasady prawa do jednego świadczenia z tytułu tego samego ryzyka ubezpieczeniowego, zwanej też zasadą niekumulacji świadczeń. W systemie powszechnym zasada ta bez wątpienia znajduje potwierdzenie w regulacji art. 95 ust. 1 ustawy

emerytalnej, który stanowi, że w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, a także w art. 95 ust. 2 in principio tej ustawy, zgodnie z którym przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, to jest żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej. Sąd Najwyższy zwrócił także uwagę na analogiczne regulacje zawarte w zawierających tożsamą regulację art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz art. 7 ustawy zaopatrzeniowej. Podobną regulację zawiera także art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Również szczególne ustawy dotyczące sędziów i prokuratorów, to jest ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze regulują w podobny sposób przypadki zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury powszechnej. Opisane wyżej przypadki potwierdzają zatem zasadę niekumulacji świadczeń przysługujących na wypadek spełnienia się ryzyka „starości” w ramach różnych systemów, zarówno ubezpieczenia społecznego, jak i zaopatrzenia. Zasada ta doznaje jednak ustanowionych ustawowo wyjątków, co wynika nie tylko z brzmienia analizowanego art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, ale także z art. 33 ust. 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowi, że przepisu ust. 2 (tego artykułu) nie stosuje się do osób uprawnionych jednocześnie do emerytury rolniczej oraz do emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 przepisów emerytalnych. Oznacza to, że osoba, która nabędzie prawo do emerytury rolniczej oraz do emerytury powszechnej na podstawie wymienionych przepisów będzie miała też prawo do wypłaty obu tych świadczeń, a nie tylko do jednego z nich, to jest świadczenia wybranego. Podobny wyjątek zawiera art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, z którego wynika, że prawo do emerytury rolniczej oraz do emerytury powszechnej przysługuje osobie, o której mowa w ust. 1 (to jest osobie urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalono prawo do emerytury rolniczej, z zaliczeniem okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a która po dniu wejścia w życie ustawy osiągnie wiek 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny i zgłosi wniosek o emeryturę powszechną określoną w art. 24 lub art. 184 ustawy emerytalnej i której przysługuje - w zależności od jej wyboru - emerytura rolnicza ustalona z zaliczeniem wskazanych okresów albo emerytura powszechna), jeżeli po wyłączeniu okresów wskazanych w tym przepisie osoba ta spełnia warunki do emerytury rolniczej. Opisane wyjątki, rozważane przez pryzmat wykładni systemowej, nie mogą wszakże być pomocne przy rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia prawnego powstałego na tle wykładni art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej już choćby z tej przyczyny, że regulacje art. 33 ust. 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. 42 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych posługują się zupełnie innymi sformułowaniami, które przede wszystkim określają krąg podmiotów uprawnionych do równoczesnej wypłaty dwóch świadczeń emerytalnych, natomiast tylko pośrednio nawiązują do zasad ustalania (obliczania) tych świadczeń. Nie pozwalają więc na posłużenie się takimi samymi zwrotami, które systemowo powinny być tak samo interpretowane, choć z drugiej strony właśnie z tej przyczyny można by zapewne bronić tezy, że odwołanie się w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej do zasad obliczania świadczeń, a nie do podmiotów, którym te świadczenia przysługują, zdaje się dodatkowo potwierdzać pogląd wyrażony w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17.

Zdaniem Sądu Najwyższego w powiększonym składzie, przy stosowaniu wykładni systemowej konieczne jest również sięgnięcie do kwestii temporalnych, które spowodowały, że doszło do zróżnicowania zasad obliczania emerytur wojskowych w zależności od daty powołania do służby. Sąd Najwyższy przypomniał w związku z tym, że na mocy pierwotnego brzmienia ustawy emerytalnej żołnierze zawodowi, którzy rozpoczęli służbę po dniu wejścia w życie tej ustawy (1 stycznia 1999 r.), zostali włączeni do powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, natomiast uprawnienia emerytalne żołnierzy pozostających w służbie w tym dniu były określane nadal przez przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób (art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej w jej pierwotnym brzmieniu). Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła jednak do systemu emerytalnego zmiany polegające na ponownym objęciu żołnierzy zawodowych, którzy wstąpili

do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., zaopatrzeniowym systemem emerytalnym oraz wyłączeniu ich z ubezpieczeń społecznych, co stanowiło „rewizję” rozwiązania uprzednio przyjętego przez ustawodawcę. Poczynając od dnia 1 października 2003 r., wszyscy żołnierze zawodowi są zatem objęci systemem zaopatrzeniowym, bez względu na datę podjęcia służby. Wejście w życie ustawy zmieniającej z dnia 23 lipca 2003 r. doprowadziło równocześnie do zróżnicowania zasad obliczania emerytur wojskowych w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, którzy służbę podjęli przed dniem 2 stycznia 2003 r. oraz poczynając od tego dnia. O ile bowiem ci pierwsi zachowali prawo do obliczenia wysokości emerytury wojskowej na dotychczasowych zasadach (art. 15 z uwzględnieniem art. 14 ustawy zaopatrzeniowej), o tyle dla tych drugich, to jest tych, którzy zostali powołani do służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., emerytura wynosząca także 40 % podstawy wymiaru za 15 lat służby wzrastała „według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5”, a zatem wzrost przysługującej im emerytury nie mógł już uwzględniać okresów składkowych i nieskładkowych poprzedzających służbę wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy oraz przypadających po zwolnieniu ze służby (art. 14 ustawy). Opisana regulacja wyraźnie wskazuje na to, że wskutek zmian dokonanych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. doszło do wprowadzenia nowego modelu obliczania emerytur wojskowych dla „nowych” żołnierzy zawodowych, powołanych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., przy czym zmiany te miały obowiązywać na przyszłość i ziścić się w praktyce nie wcześniej niż po dniu 31 grudnia 2013 r., gdy pierwsi powołani do służby żołnierze zawodowi osiągną minimalny 15-letni okres tej służby. Tacy żołnierze już w chwili powołania ich do służby znali swoją sytuację prawną po osiągnięciu tego stażu. Wiedzieli między innymi, że wprawdzie nie będą mogli uwzględnić sobie w stażu emerytalnym mającym wpływ zwiększenie świadczenia jakiegokolwiek stażu „cywilnego”, zarówno poprzedzającego służbę, jak i uzyskanego po zwolnieniu ze służby, jednakże z drugiej strony nabędą prawo do emerytury powszechnej, jeśli zdecydują się na podleganie ubezpieczeniom społecznym i zgromadzą kapitał składkowy, który zostanie „skonsumowany” po osiągnięciu przez nich powszechnego wieku emerytalnego bez względu na długość okresu opłacania składek. Model ten jest zaś szczególnie łatwo dostrzegalny, jeśli wziąć pod uwagę kolejne zmiany dokonane przez ustawodawcę ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła bowiem kolejną kategorię żołnierzy zawodowych powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r., poświęcając jej dodany Rozdział 1a, a w nim między innymi art. 18e, w myśl którego emerytura dla (takiego) żołnierza wynosi 60 % podstawy jej wymiaru za 25 lat służby wojskowej i wzrasta o 3 % za każdy dalszy rok tej służby (ust. 1) i podwyższa się ją o 0,5 % podstawy jej wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych (ust. 2). Co więcej, przepisy omawianego Rozdziału 1a nie nawiązują do przepisów Rozdziału 1, tworząc własne określenie służby wojskowej oraz okresów zaliczanych do tej służby.

Co jednak szczególnie istotne, wspomnianą ustawą został dodany również Rozdział 1b przewidujący prawo wyboru przez żołnierza zawodowego sposobu obliczenia przysługującej mu emerytury wojskowej. Zgodnie z zawartym w tym Rozdziale art. 18i żołnierz, który został powołany po raz pierwszy przed dniem 1 stycznia 2013 r. do zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej lub innej służby uwzględnianej przy ustalaniu prawa do emerytury policyjnej, ma zaś prawo wyboru ustalenia emerytury na zasadach i w wysokości określonych w Rozdziale 1a (ust. 1), a oświadczenie o wyborze składa się do organu emerytalnego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego (ust. 2), z tym jednak zastrzeżeniem, że z mocy art. 11 ustawy zmieniającej powołany art. 18i ustawy zaopatrzeniowej wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

W ocenie Sądu Najwyższego w powiększonym składzie, systemowo regulacje zawarte w obu powołanych przepisach zrównują więc wszystkich żołnierzy zawodowych w zakresie sposobu obliczania przysługujących im emerytur bez względu na czas, w którym zostali oni powołani do służby, jednakże z uprawnienia tego żołnierze powołani wcześniej, to jest przed dniem 1 stycznia 2013 r., a więc również przed dniem 2 stycznia 1999 r., będą mogli skorzystać dopiero poczynając od dnia 1 stycznia 2025 r.

Podsumowując ten wątek rozważań, Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że systemowa wykładnia użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej) ...” daje podstawę do przyjęcia, że ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów. To dla nich ustawodawca wprowadził bowiem (na przyszłość) możliwość równoczesnego pobierania emerytury wojskowej i emerytury powszechnej, odbierając im równocześnie prawo do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia stażu „cywilnego” i pozostawiając jednak taką samą możliwość (prawo wyboru) także dla żołnierzy powołanych do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r., po spełnieniu (poczynając od dnia 1 stycznia 2025 r.) przesłanek określonych w art. 18i ustawy zaopatrzeniowej.

Sąd Najwyższy w powiększonym składzie zwrócił także uwagę, że na problem ten należy spojrzeć także szerzej, uwzględniając (temporalnie) czas, w którym zostały wprowadzone omawiane zmiany ustawowe. O ile bowiem we wcześniejszym okresie mieliśmy do czynienia z sytuacją, w której wzrost emerytury wojskowej mógł nastąpić z tytułu doliczenia okresów składkowych i nieskładkowych, a prawo do emerytury powszechnej wiązało się nie tylko z osiągnięciem wieku emerytalnego, ale także z posiadaniem określonego stażu emerytalnego, złożonego właśnie z okresów składkowych i nieskładkowych, o tyle nowe zasady obliczania emerytur wojskowych dla żołnierzy powołanych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz poczynając od dnia 1 stycznia 2013 r. znajdują bądź będą w przyszłości znajdować zastosowanie w czasie, gdy prawo do emerytury powszechnej jest uzależnione wyłącznie od osiągnięcia wieku emerytalnego i zgromadzenia odpowiedniego kapitału składkowego, a nie od okresu, w którym ów kapitał był gromadzony.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale III UZP 7/21, opisany wyżej rezultat wykładni systemowej znajduje potwierdzenie także w wykładni funkcjonalnej (celowościowej) art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej. Pośrednio cel uregulowania zawartego w tym przepisie wynika bowiem z (...) uzasadnienia projektów obu wyżej omówionych zmian ustawowych, z których wynika, że projektodawca nie zakładał możliwości kumulacyjnego pobierania świadczeń z obu systemów. Przyjął bowiem, a założenie to zostało następnie w pełni zaakceptowane i zrealizowane w toku procesu legislacyjnego, że w każdym przypadku osoba uprawniona do emerytury wojskowej oraz emerytury powszechnej, która pozostawała w zawodowej służbie wojskowej w dniu 1 stycznia 1999 r. musi dokonać wyboru świadczenia, które ma być jej wypłacane, również wtedy, gdy wysokość emerytury wojskowej została obliczona wyłącznie na podstawie okresów tej służby, bez „uzupełnienia” jej o zwiększenie wynikające z przebytych okresów składkowych i nieskładkowych. O ile przy tym (z przyczyn wcześniej opisanych) wyjątki od zasady niekumulacji świadczeń przewidziane w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz z ustawie o emeryturach kapitałowych wykładane systemowo nie mogą być pomocne przy rozstrzygnięciu przedstawionego zagadnienia prawnego, o tyle ich wykładnia funkcjonalna (celowościowa) potwierdza, że użyty w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrot „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej) ...” oznacza jego zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do żołnierzy wymienionych w tych przepisach.

Taki cel wprowadzonej regulacji wynika też z samej konstrukcji kolejno dokonywanych zmian ustawowych, których lektura upoważnia do poglądu, że celem ustawodawcy było pozbawienie żołnierzy możliwości zwiększania emerytur wojskowych przez uwzględnienie przebytych przez nich w ramach stażu powszechnego okresów składkowych i nieskładkowych, rekompensowane prawem do pobierania dwóch świadczeń emerytalnych, oczywiście po spełnieniu przewidzianych w ustawach warunków ich nabycia. Co słusznie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, taki cel nie pozostaje natomiast w sprzeczności z zasadą wzajemności składki i prawa do świadczenia, która w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nigdy nie była pojmowana w sposób absolutny (por. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 11 grudnia 2006 r., SK 15/06, OTK-A 2006 Nr 11, poz. 170; 27 stycznia 2001 r., SK 41/07, OTK-A 2010 Nr 1, poz. 5). Wynika to z ogólnej logiki systemu ubezpieczeń społecznych, kierującego się nie tylko zasadą wzajemności składki i świadczeń, ale również zasadą solidarności międzypokoleniowej (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 października 2005 r., P 13/04, OTK-A 2002 Nr 1, poz. 2) czy szerzej: solidaryzmu społecznego (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 22 czerwca 1999 r., OTK 1990 nr 5, poz.

100 i z dnia 4 grudnia 2000 r., K 9/00, OTK 2000 Nr 8, poz. 294) oraz powszechności i względnej jednolitości kryteriów przyznawania świadczeń i określania ich wysokości (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 września 2005 r., P 17/04, OTK-A 2005 Nr 8, poz. 90). W związku z tym brak prostej zależności między prawem do świadczeń i ich wysokością a okresem opłacania i rozmiarem składki nie zawsze oznacza niekonstytucyjność konkretnej regulacji (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 20 maja 2000 r., K 37/98, OTK 2000 Nr 4, poz. 112 i z dnia 11 grudnia 2006 r., OTK-A 2006 Nr 11, poz. 170). Jeśli bowiem emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu „cywilnej” wysługi emerytalnej, to oznacza, że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń w rozumieniu funkcjonującym w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nawet wtedy, gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści, jaką przynosi zwiększenie emerytury. Wypada w tym miejscu dodać, że przejście w obecnie obowiązującym modelu zabezpieczenia społecznego z dotychczasowego systemu „zdefiniowanego świadczenia” na system „zdefiniowanej składki”, który wyraża się w daleko idącej proporcjonalności między wniesionym wkładem a wysokością świadczenia istotnie ograniczył zasadę solidarności wspólnoty ryzyka w tym znaczeniu, że nie występuje obecnie mechanizm umożliwiający rozdział środków do osób, które krócej i mniej partycypowały w finansowaniu swojego ubezpieczenia emerytalnego (por. K. Antonów, Zasady równości i sprawiedliwości społecznej w prawie emerytalnym, *Annales, UMCS*, 2015 nr 2, s. 9-28).

Ostatnia z podniesionych kwestii karze pochylić się nad funkcją ocenianej regulacji z punktu widzenia konstytucyjnych zasad równości i sprawiedliwości społecznej. W tym zakresie należy przede wszystkim podzielić stanowisko wyrażone w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, zgodnie z którym dla analizy ukształtowanego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zbiegu świadczeń nie ma znaczenia art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż w odniesieniu do wynikającego z tego przepisu prawa do zabezpieczenia społecznego ustawodawca dysponuje dużą swobodą, co potwierdza powołane w wymienionym wyroku orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego.

Uzupełniająco wypada więc jedynie stwierdzić, że także Europejski Trybunał Praw Człowieka w decyzjach z dnia 11 grudnia 2018 r. Nr (...) (LEX nr 2626955) i nr (...) (LEX nr 2627060) uznał uprawnienie państwa – strony Konwencji o ochronie prawa człowieka do samodzielnego kształtowania systemu zabezpieczenia społecznego, w tym do wprowadzenia zasady wypłaty jednego świadczenia, w myśl której świadczeniobiorcy nie można przyznać jednocześnie dwóch świadczeń.

Dlatego ocena budzącej wątpliwości regulacji powinna być dokonywana pod kątem konstytucyjnych zasad równości i sprawiedliwości społecznej.

Trzeba zatem zauważyć, że co do pierwszej z tych zasad w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się, że równo należy traktować osoby należące do tej samej kategorii, tzn. posiadające te same lub podobne cechy relewantne. Jednocześnie przyjmuje się jednak, że równym traktowaniem jest także uzasadnione odstępstwo od równego traktowania (tzw. dyferencjacja praw i obowiązków), z tym że argumenty na rzecz takiego traktowania muszą: 1) mieć charakter relewantny, a więc pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma, oraz służyć realizacji tego celu i treści, 2) mieć charakter proporcjonalny, co oznacza, że waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie sytuacji adresatów normy, musi być zbilansowana z interesami, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych, 3) być związane z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi uzasadniającymi odmienne potraktowanie podmiotów podobnych (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 5 lipca 2011 r., P 14/10, OTK-A 2001 nr 6, poz. 49; z dnia 19 kwietnia 2012 r., P 41/11, OTK-A 2012 nr 4, poz. 41; z dnia 17 czerwca 2014 r., P 6/12, OTK-A 2014 nr 6, poz. 62; z dnia 21 października 2014 r., K 38/13, OTK-A 2014 nr 9, poz. 104). Zasady sprawiedliwości społecznej, których potrzeba stosowania szczególnie silnie występuje w prawie ubezpieczeń społecznych, uznaje się z kolei za uzasadnienie dyferencjacji sytuacji prawnej podmiotów.

Sąd Najwyższy w powiększonym składzie zgodził się równocześnie ze stanowiskiem, że przyjęcie założenia, zgodnie z którym dyferencjacja uprawnień żołnierzy w zakresie prawa do wypłaty świadczeń emerytalnych w zbiegu jest związana wyłącznie z datą powołania ich do służby wojskowej (przed i po 1 stycznia 1999 r.) i stanowi jej konsekwencję, oznaczałaby ich nierówne traktowanie. Inaczej jednak ten problem musiałby być postrzegany, gdyby założyć, a

założenie takie jest w pełni uprawnione, że nie chodzi w nim o samą datę powołania do służby jako determinantę różnych uprawnień w przypadku zbiegu prawa do świadczeń emerytalnych, lecz o to, że te dwie grupy żołnierzy były objęte w okresie odbywania tej służby różnymi systemami emerytalnymi, co data powołania ich do służby jedynie ilustruje. Okoliczność ta, polegająca na wprowadzeniu od dnia 1 stycznia 1999 r. systemu „zdefiniowanej składki” w miejsce systemu „zdefiniowanego świadczenia” i związane z tym istotne różnice w zakresie unormowania sposobu opłacania składek na powszechne ubezpieczenie społeczne przez żołnierzy powołanych do służby do dnia 1 stycznia 1999 r., jak i po tym dniu, nie może zaś pozostać bez znaczenia dla ustalania zakresu podmiotów, którym przysługuje równe traktowanie. Może ona bowiem zostać uznana za istotną cechę różniącą te podmioty. Taką cechą może być też zróżnicowanie ze względu na zachowaną w stosunku do jednej tylko grupy żołnierzy (przynajmniej potencjalną) możliwość zwiększenia emerytury wojskowej przez doliczenie do wysługi emerytalnej „stażu cywilnego”. Wówczas sytuacja prawna tych żołnierzy mogłaby być zatem oceniana co najwyżej jako podobna do żołnierzy powołanych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. Podobieństwo obu tych grup polegałoby natomiast wyłącznie na tym, że jedni i drudzy są żołnierzami zawodowymi, ale posiadającymi różne uprawnienia w zakresie sposobu obliczania ich emerytur. Niezależnie jednak od tego, które z tych założeń zostałyby przyjęte, da się je z całą pewnością obronić jako dozwolone naruszenie zasady równości przy uwzględnieniu wyżej opisanego „testu” wynikającego z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Po pierwsze bowiem, celem oraz treścią wprowadzonego przez ustawodawcę zróżnicowania jest „wpasowanie” żołnierzy pozbawionych prawa do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia „stażu cywilnego” w nowy system ubezpieczeń społecznych bazujący na zdefiniowanej składce, która w dużym stopniu oznacza realizację zasady wzajemności składki i prawa do świadczenia oraz abstrahuje od solidarnościowego charakteru świadczeń zabezpieczeniowych. Po drugie, moment wprowadzenia omawianej dyferencjacji wskazuje na związenie jej z przyjętym w ustawie emerytalnej procesem stopniowego wygaszania dotychczasowych uprawnień emerytalnych na rzecz jednolitego, powszechnego systemu. Proces ten jest zaś w pełni akceptowany zarówno o orzecznictwie, jak i w doktrynie prawa ubezpieczeń społecznych (por. m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 22 czerwca 1999 r., K. 5/99, OTK ZU 1999 nr 5, poz. 100, z dnia 4 stycznia 2000 r., K. 18/99, OTK ZU 2000 nr 1, poz. 1 oraz K. 1/00, OTK 2000 nr 6, poz. 185 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 217/10, LEX nr 950438 i z dnia 26 kwietnia 2016 r., I UK 151/15, LEX nr 2050671). Wprawdzie ów proces stopniowego wygaszania „starych” uprawnień emerytalnych w ustawie emerytalnej został oparty przede wszystkim na wieku (a konkretnie dacie urodzenia) świadczeniobiorców, jednakże łatwo założyć jego adekwatność także w odniesieniu do daty powołania do służby decydującej o zakresie regulacji zaopatrzeniowych, zwłaszcza że drugim z czynników powodujących eliminację dotychczasowego („starego”) systemu emerytalnego jest określona w ustawie data graniczna przypadająca na dzień 31 grudnia 2008 r. (por. art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej). Po trzecie, wspomniana dyferencjacja ma charakter proporcjonalny, gdyż bilansuje ją omówiona wcześniej regulacja art. 18i ustawy zaopatrzeniowej. Po czwarte, trudne do pogodzenia z zasadami sprawiedliwości społecznej byłoby postawienie jednych żołnierzy powołanych do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r. w sytuacji lepszej (a przez to nierównej) od takich samych żołnierzy, którym wzrost emerytury wojskowej z tytułu uwzględnienia samych okresów służby pozwalałby na uzyskanie tego świadczenia w wysokości tylko nieznacznie niższej niż 75 % podstawy wymiaru (na przykład 74 %).

Należy podkreślić, że w uzasadnieniu w/w wyroku z 9.03.2022 r. w sprawie I (...) 75/21 Sąd Najwyższy wprost stwierdził, że w pełni aprobuje kierunek wykładni art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej wynikający z powołanej uchwały powiększonego składu sędziowskiego Sądu Najwyższego III UZP 7/21.

Uwzględniając pogląd zaprezentowany w cytowanej uchwale z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, który został w całości zaaprobowany również przez Sąd Najwyższy w wyroku z 9.03.2022 r. w sprawie I (...) 75/21, oraz dokonując tożsamej wykładni językowej i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca co prawda nabył prawo do emerytury wojskowej, jak również emerytury z FUS z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, lecz jest on uprawniony do pobierania wyłącznie jednego z tych świadczeń. W przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstąpienie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. Skarżący jest z całą pewnością przyjętym do służby wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. Jako pełniący służbę w tym czasie nie był więc w ogóle objęty „nowymi” regulacjami określającymi zasady nabycia prawa do emerytury wojskowej, zasady obliczania tego świadczenia. To powoduje zaś, że nie może skorzystać z

wyjątku opisanego w powołanym przepisie i mieć prawo do pobierania dwóch świadczeń, to jest emerytury wojskowej i emerytury powszechnej. Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew wywodom skarżącego, prawa odwołującego nie są naruszone, gdyż ma on prawo wyboru świadczenia, a zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wynikającą z art. 32 Konstytucji RP. Sąd Okręgowy pragnie jednocześnie zauważyć, że ani prawo odwołującego się do wojskowego świadczenia emerytalnego, ani prawo do powszechnego świadczenia emerytalnego z FUS nigdy nie zostało zakwestionowane – ale przeciwnie prawa do każdego z tych świadczeń zostały wnioskodawcy przyznane. Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że czym innym jest jednak prawo do świadczenia, a czym innym odrębna regulacja dotycząca zagadnienia sposobów wypłacania świadczeń w przypadku ich zbiegu. W efekcie należy zatem uznać, że wnioskodawca nie ma prawa do pobierania dwóch emerytur "wypracowanych" niezależnie od siebie. Omówiona wyżej wykładnia analizowanych przepisów wykazała bowiem, że ubezpieczonemu, który pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę mundurową, wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną z uwzględnieniem cywilnych okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 7 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 723, z późn. zm.).

Kierując się wszystkimi przedstawionymi wyżej motywami, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy wraz z pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje mu prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

A.P.